

Veliki Prasak

Velkiprasak.com

Kasper Rigbi
**ZDRAVA DOZA
STVARNOSTI**

Fiona Mekdonald,
Piter Dokril
**T ĆELIJE U BORBI
PROTIV RAKA**

Lea Krejn
PRIVREMENI SAPUTNIK

ATEISTI
SRBIJE

Broj 33 | Mart 2020.

AUTOR SVETSKOG BESTSELERA *FIZIKA NEMOGUĆEG*

MIČIO KAKU BUDUĆNOST UMA

NAUKA U UZBUDLJIVOJ POTRAZI
ZA NAPREDNIJIM, SAVRŠENIJIM
I MOĆNIJIM UMOM

Sadržaj

T čelije u borbi protiv raka	6
Autor:	Fiona Mekdonald, Piter Dokril
Zdrava doza stvarnosti	10
Autor:	Kasper Rigbi
 ČITAOCI PIŠU, KONKURS 2018.	
Opasnost iz kalendarja - sveta nedelja.....	12
Autor:	Gordana Perunović Fijat
Duplerica: 2019. godina u nauci i religiji.....	14
Autor:	Marko Ekmedžić
Privremeni sputnik	16
Autor:	Lea Krejn
Intervju sa Irisom Samardžićem	18
Autor:	Vladimir Božanović
Hronika	21
Autor:	Vladimir Božanović
Humor	26
Citati	28

VELIKI PRASAK
časopis Udruženja „Ateisti
Srbije“

Izdavač:
Udruženje „Ateisti Srbije“

Kontakt telefon:
+381 63 80 44 200

Glavni i odgovorni urednik:
Vladimir Božanović

Redakcija:
Marko Ekmedžić
Predrag Stojadinović

Prevod:
Marko Ekmedžić
Vera Guljaš

Lektor:
Aneta Stojković

Dizajn i prelom:
Miloš Marković
Vladimir Božanović

50 kognitivnih pristrasnosti

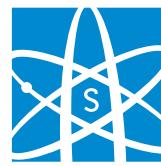
za koje treba da znate.

Predrag
Stojadinović

HELIKS

Kognitivne pristrasnosti možda izgledaju kao bezopasne zablude, ali u njima leži koren ratova, nasilja i patnje u svim oblicima. Niko od nas ne može da reši probleme zbog svih pogrešnih odluka, donetih kao posledica kognitivnih pristrasnosti. Ali zato svako može da pruži doprinos, bar u granici svojih mogućnosti, ako se upozna s ovim, tako čestim, mehanizmom pravljenja grešaka. Verovatno ćemo u mnogim primerima navedenim u knjizi 50 kognitivnih pristrasnosti za koje treba da znate lako prepoznati druge ljude, ali će nam trebati dosta snage i hrabrosti da ponegde prepoznamo i sebe. To je ipak vredno našeg truda, jer time pravimo dobar korak ka stvaranju mehanizma donošenja ispravnih odluka, što je važno za izgradnju sopstvene ličnosti.

ATEISTI
SRBIJE

U ovom broju:

Opasnost iz kalendara - sveta nedelja

U čemu je etička suština običaja?

strana 12. Autor: Gordana Perunović Fijat

Intervju sa Irisom Samardžićem

Religioznost je zloupotrijebljena sklo-
nost ka spiritualnom i religije su insti-
tucije koje tu sklonost iskorištavaju.

strana 18. Autor: Vladimir Božanović

Duplerica: 2019. godina u nauci i religiji

strana 14. Autor: Marko Ekmedžić

Hronika

Nekoliko muškaraca potuklo se na Bogojavljenje
u Novom Selu kod Bregalnice, jer nisu mogli da se
dogovore ko je prvi doplivao do tzv. Časnog krsta.

strana 21. Autor: Vladimir Božanović

web: ateisti.com i velikiprasak.com
e-mail: redakcija@velikiprasak.com

Foto:

naslovna

https://www.genengnews.com/wp-content/uploads/2019/10/Oct21_2019__Getty_758309149_CancerCellTcells.jpg

HRONIKA

ranković

<https://www.ekspres.net/wp-content/uploads/2016/10/13/protodjaka-dr-ljubomir-rankovic.jpg>

durić

https://www.slobodna-bosna.ba/img/vijesti/2019/10/news_2013_april_grigorije_24_793920395.jpg

jevtić

<https://svetigora.com/wp-content/uploads/2018/05/vladika-atanasije-480x387.jpg>

sibila ler

<http://skr.rs/p4w>

jovan marjanac

<http://skr.rs/p4g>

PRIVREMENI SAPUTNIK

1

<http://skr.rs/p4O>

2

https://en.wikipedia.org/wiki/2020_CD3#/media/File:2020_CD3_Gemini_Color_crop.jpg

T ĆELIJE U BORBI PROTIV RAKA

1

https://en.wikipedia.org/wiki/File:Healthy_Human_T_Cell.jpg

2

<http://skr.rs/p4l>

3

<https://www.nne.com/siteassets/images/techtalk/car-t-cell-therapy-manufacturing.jpg>

4

https://www.cancer.gov/sites/g/files/xnrzdm211/files/styles/cgov_social_media/public/cgov_image/media_image/2019-09/nci-vol-11776-150.jpg

5

<http://skr.rs/p4t>

ZDRAVA DOZA STVARNOSTI

hrišćanstvo

https://pbs.twimg.com/profile_images/493651154840989697/3QAD0YFp_400x400.png

islam

<https://thesylepress.com/wp-content/uploads/2019/06/the-stoning.jpg>

SVETA NEDELJA

mašina

https://2.bp.blogspot.com/-kzEs4CmJng/VDxbX6VXrkI/AAAAAAAABP8/k2NW8jQ9cnEHxSxfa6Lcc7iFqVR7z9_RgCLcB/s1600/time-273857_1280.jpg

kalendar

https://2.bp.blogspot.com/-m9MsP0qsM4U/WHvhm-DdA0I/AAAAAAAABP8/k2NW8jQ9cnEHxSxfa6Lcc7iFqVR7z9_RgCLcB/s1600/time-273857_1280.jpg

T ĆELIJE U BORBI PROTIV RAKA

U jednom testiranju, 94% pacijenata sa akutnom lifoblastnom leukemijom je imalo potpuni nestanak simptoma.

Još početkom 2016. godine, međunarodni tim istraživača je obznanio da je uočio, kako su rekli, „izuzetne rezultate” u tretmanu korišćenja pacijentovih sopstvenih imunih ćelija u borbi protiv raka. U jednom testiranju, 94% pacijenata sa akutnom lifoblastnom leukemijom je imalo

Advancement for Science) početkom 2016.

Novi tretman T ćelijama je najavljen kao vrsta imunoterapije koja podrazumeva uzimanje sopstvenih imunih ćelija pacijenta, posebno belih krvnih zrnaca nazvanih T ćelije i njihovo reprogramiranje tako da počnu da napadaju tu-

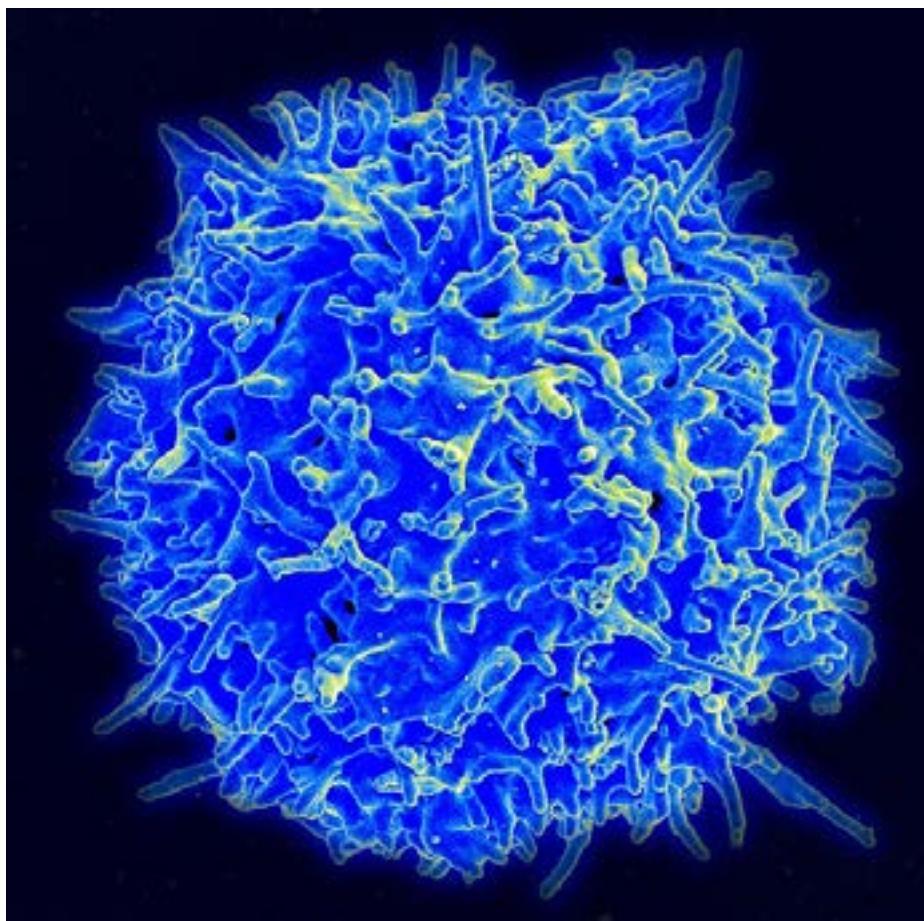
koji više ne reaguju na druge vrste terapije i kojima je preostalo samo nekoliko meseci života.

Rezultati su ipak počeli da se pojavljuju i prezentacije sa konferencije su najavile da tretman ima neverovatan potencijal kod pacijenata sa neresponsivnim tumorima.

„U medicini je ovo događaj bez presedana, da budem iskren, da se dobije takav odaziv u ovom opsegu sa pacijentima kod kojih je bolest ovoliko unapredovala”, rekao je na konferenciji Stenli Ridell (Stanley Riddell), istraživač na polju imunoterapije iz Fred Hačinson centra za istraživanje raka (Fred Hutchinson Cancer Research Centre) iz Sijetla, SAD.

„U laboratoriji i u kliničkim ispitivanjima, vidimo dramatični odziv kod pacijenata sa tumorima koji su otporni na konvencionalne hemoterapije velikih doza”, dodaо je u izjavi za medije. „Spajanje genske terapije, sintetičke biologije i biologije ćelija nam daje nove mogućnosti za terapije pacijenata sa refraktujućim malignitetima i predstavlja novu vrst terapeutskog delovanja koja ima potencijal da transformiše brigu u obolelima od raka.”

T ćelije su bela krvna zrnca koja su odgovorna za otkrivanje stranih ili abnormalnih ćelija, uključujući tu i kancerozne, na koje se potom nakače da bi ostatak imunog sistema obavestile da ih treba napasti. Na nesreću, taj imunološki odgovor nije često dovoljno brz ili agresivan da bi se organizam rešio brzorastućih tumorâ. Vremenom, T ćelije se iscrpe i neki tipovi tu-

potpuni nestanak simptoma. Kod pacijenata sa drugim vrstama raka krvi, pozitivni odziv je bio viši od 80 procenata i više od polovine njih je imalo potpunu remisiju, objavili su istraživači ove bolesti na konferenciji Američke asocijacije za unapređenje nauke (American Association for the

more. To je nešto poput stvaranja posebne vakcine protiv raka. Naučnici rade na imunoterapiji decenijama, ali su tek nedavno počeli sa testiranjem ove nove terapije T ćelijama kod ljudi. S obzirom na inicijalno eksperimentalnu prirodu istraživanja, istraživanja su bila ograničena na pacijente

mora nauče da ih izbegavaju, čime zapravo uspeju da izbegnu reakciju imunog sistema.

Tu na red dolazi imunoterapija, tako što da bi sistem stavila u ubrzani, pojačani rad, naučnici obave ono što se naziva adoptivni transfer T ćelija. To znači da prvo izvade pacijentove T ćelije iz krvi i pomoću genskog transfera, ubace receptore koji će agresivno ciljati specifične ćelije raka. Kada ih vrate u telo, te prilagodene T ćelije se regenerišu da bi stvorile armiju imunih ćelija spremnih da srede tumor.

Pomoću ove tehnike, Ridel kaže da je zajedno sa svojim kolegama video „konkretnu regresiju“ kod ranije terminalnih slučajeva akutne limfoblastične leukemije, nehodžkinovog limfoma i hronične limfocitne leukemije.

Rezultati su predati na objavljenje i prošli su kroz peer-review pregled. Isprva se smatralo da još nije trenutak za preveliko uzbudavanje jer nije dostupno previše detalja, ali se svakako znalo za ranije spomenuto testiranje koje je imalo

uspešnost od 94% na uzorku od 35 pacijenata, a da je studija o raku krvi koja je imala uspešnost preko 80 procenata, imala 40 učesnika. Da bi sve bilo jasno, kako god obećavajuće rezultati delovali, verovalo se da će ova terapija teško dospeti ikada do toga da postane potencijalni „lek“ za rak. Smatralo se da će ostati najverovatnije rezervisana samo za najekstremnije slučajeve. To je ponajviše zbog toga što su tada uočeni potencijalni neželjeni efekti bili izuzetno teški - tokom ispitivanja, 20 pacijenata je doživelo simptome groznice, hipotenzije i neurotoksičnosti zbog nečega što se naziva sindrom ispuštanja citokina, a dvoje pacijenata je i preminulo.

„U priličnoj meri poput hemoterapije i radioterapije, ovo neće biti način da se svi spasu“, govorio je Ridel. „Biće tu za pacijente kod kojih ništa drugo nije delovalo. Većina pacijenata u našim istraživanjima su imali projekciju od dva do pet meseci života... (Ali) mislim da je imunoterapija napokon postala jedan od stubova terapije

raka.“

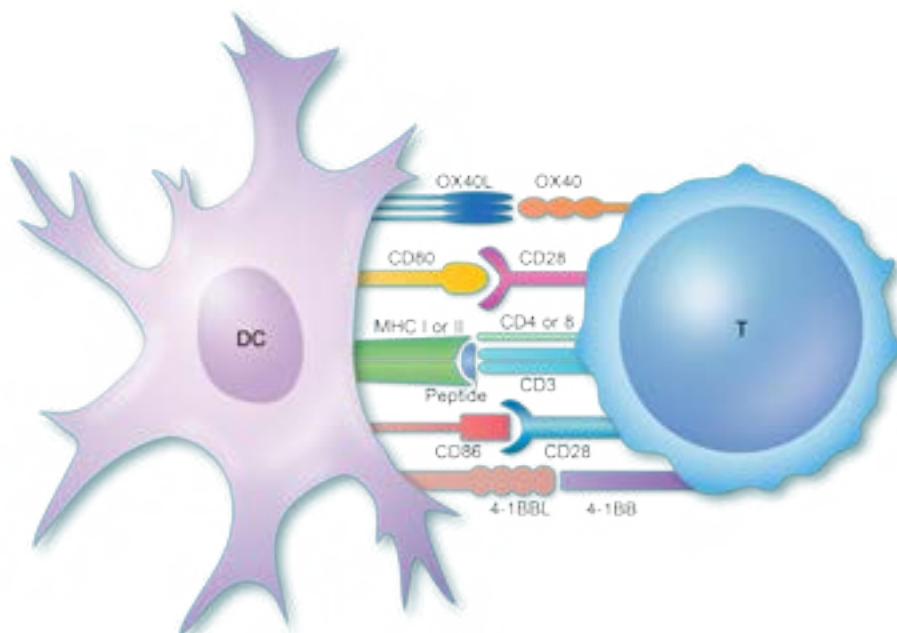
Italijanski istraživač raka Kjara Bonini (Chiara Bonini) je takođe govorila na konferenciji i bila je optimističnija po pitanju terapije. „Ovo je zbilja revolucija“, rekla je. „T ćelije su živi lek i posebno imaju potencijal da ostaju u našem telu tokom našeg celog života... Zamislite kada bi se to preslikalo na imunoterapiju raka, da imate memoriske T ćelije koje pamte rak i spremne su za njega kada se vrati.“

Ridelova laboratorija je od tog vremena radila na primeni terapije T ćelijama na širi opseg raka, a ne samo na rak krvi. Pokušavala je da stvari projektovane, inženjerisane T ćelije koje je bezbednije i lakše projektovati. Tim je pratio i to koliko dugo pacijenti ostaju u remisiji nakon tretmana, pre nego što pređu na šira ispitivanja.

A gde smo stigli danas?

Otkriće nove vrste receptora imunih ćelija bi moglo popločati put za ovu novu vrstu terapije raka pomoću T ćelija (T limfociti), koja bi mogla napadati širok opseg ove

Otkriće nove vrste receptora imunih ćelija bi moglo popločati put za ovu novu vrstu terapije raka pomoću T ćelija (T limfociti), koja bi mogla napadati širok opseg ove bolesti kod ljudi.

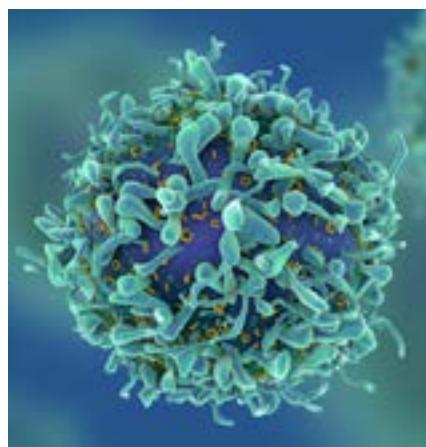
bolesti kod ljudi, a da nije neophodno praviti posebno uobičenu, individualnu terapiju za njih.

Istraživači koji se nalaze iza ovog istraživanja, naglašavaju da je testiranje još uvek u ranoj fazi i da je obavljeno samo na miševima i na ljudskim ćelijama u laboratoriji, a ne kod pravih, živih pacijenata. Preliminarni rezultati su obećavajući u svakom slučaju i nagovestavaju da bismo se mogli naći na ivici izuzetnog napretka u terapijama sa T ćelijama.

Da bismo bolje razumeli zbog čega je tako, vratimo se još jed-

nom, uz malo više detalja na to što su zapravo T ćelije i šta terapija T ćelijama čini, s obzirom na to da su i dalje u priličnoj meri novo polje onkoloških terapija.

T ćelije su vrsta belih krvnih zrnaca koja su deo funkcionisanja našeg imunog sistema. Kada se T ćelije aktiviraju u dodiru sa oštećenim ili stranim ćelijama u telu, napadaju ih i tako nam pomažu da

T ćelije su vrsta belih krvnih zrnaca koja su deo funkcionisanja našeg imunog sistema.

se izborimo sa infekcijom i bolestima.

Kod terapije T ćelijama, gde se najuobičajena vrsta tretmana naziva CAR-T (Chimeric Antigen Receptor T-cells), naučnici uzimaju i uvećavaju ovu prirodnu funkciju T ćelija, da bi ih usmerili specifično i posebno ka ćelijama raka.

Kod CAR-T terapije, lekari vade T ćelije iz krvi pacijenta i genetskim inženjeringom u laboratoriji ih potom prilagođavaju tome da na vrlo specifičan način identifikuju i ciljaju ćelije raka. Izmenjene T ćelije se potom umnožavaju u laboratoriji pre nego što se ubrizgavaju pacijentima.

Neka od ograničenja CAR-T tehnike su u tome što su izmenjene T ćelije u stanju da prepoznaju samo nekoliko vrsta raka, pa celokupna terapija mora da bude personalizovana za pojedinačne pacijente, zbog receptora T ćelija (TCR) nazvanog humani leukocitni antigen (HLA).

HLA omogućava T ćelijama da otkriju ćelije raka, ali se razlikuje od osobe do osobe. A to je upravo mesto na kom novo otkriće stupa na scenu.

U novoj studiji, na čijem čelu se nalaze naučnici sa Univerziteta u Kardifu (Cardiff University) u Ujedinjenom Kraljevstvu, istraživači su koristili CRISPR-Cas9

skrining da bi otkrili novu vrstu TCR-a u T ćelijama - receptorski molekul nazvan MR1.

MR1 deluje slično kao i HLA u smislu pretrage i prepoznavanja ćelija raka, ali je značajna, velika razlika u tome što, za razliku od HLA, MR1 ne varira kroz ljudsku populaciju. To dakle znači da bi potencijalno mogao da postane osnova terapije T ćelijama koja bi

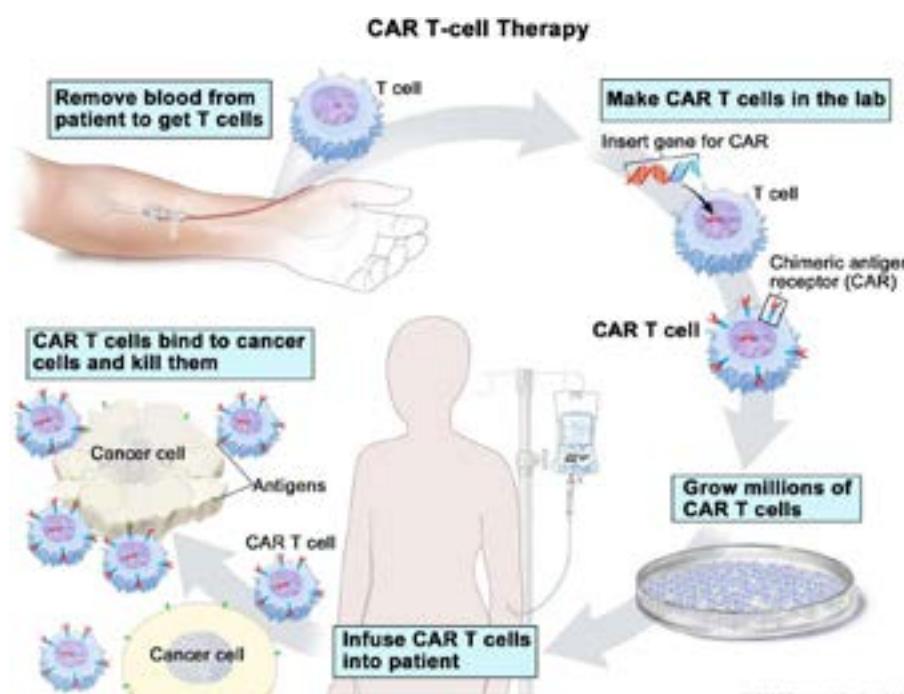
funkcionisala kod mnogo šireg opsega ljudskih pacijenata... Barem u teoriji.

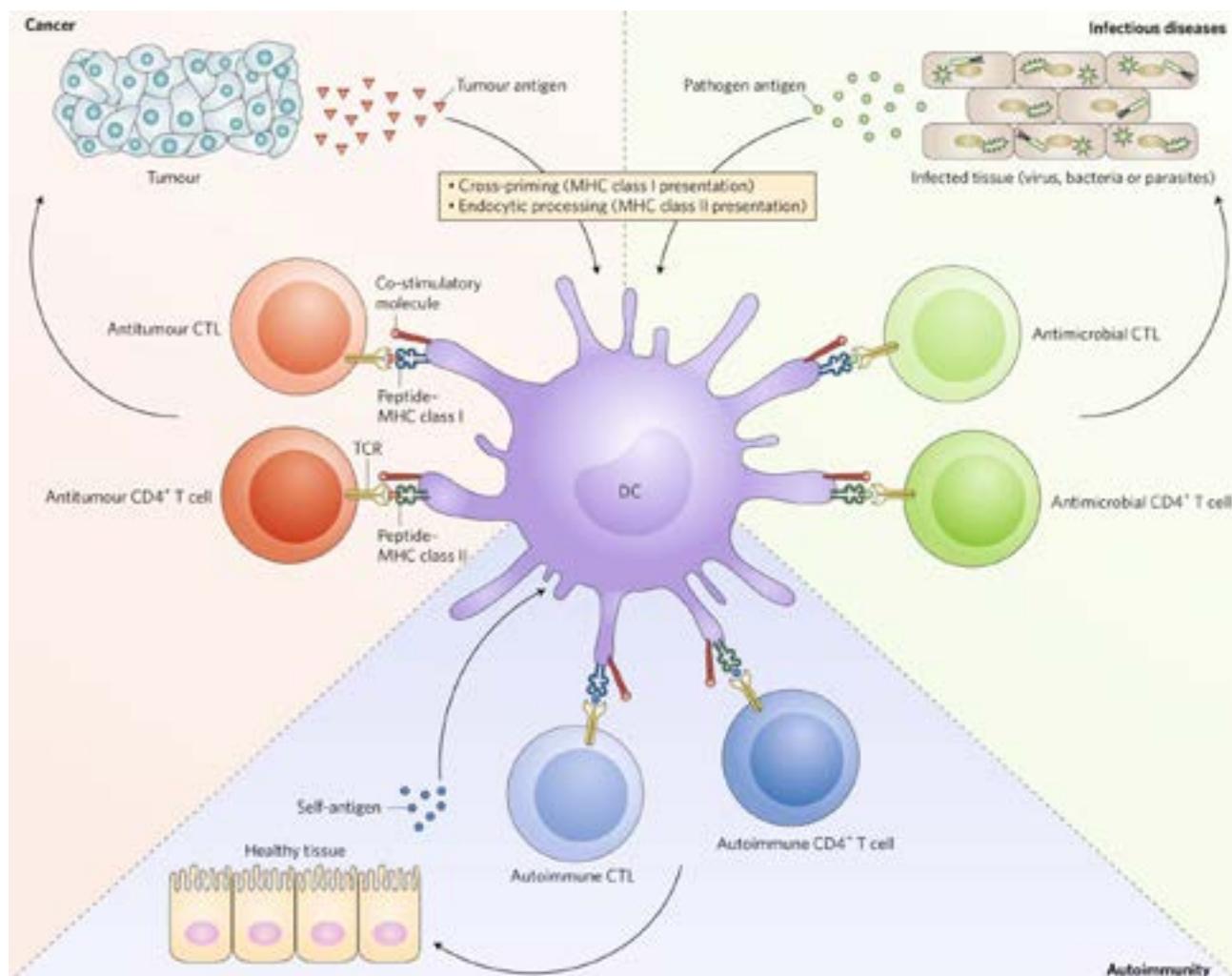
Još nismo došli do toga. Ipak, preliminarni eksperimenti sa MR1 u laboratoriji zbilja obećavaju mnogo, premda moramo biti svesni toga da je rezultate neophodno uspešno ponoviti na kliničkim testiranjima, pre nego što ćemo moći da potvrdimo da je u pitanju terapija i tretman koji je pogodan za ljude.

U laboratorijskim ispitivanjima sa ljudskim ćelijama, T ćelije „naružane“ sa MR1, uspele su da eliminišu višestruke ćelije raka na kojima su testirane (pluća, melanom, leukemia, debelo crevo, grudi, prostate, kosti, jajnici), a koje nemaju zajednički HLA, kako je navedeno u studiji koju su istraživači objavili.

Testovi na miševima koji imaju leukemia, a u kojima su životinja ubrizgane MR1 ćelije, otkrili su dokaze o regresiji raka i doveli do toga da miševi požive duže od onih iz kontrolne grupe.

Trenutno još uvek ne znamo koliko vrsta raka će tehnika zasnovana na ovim receptorima moći da leči. Sa tim na umu, rani rezultati svakako nagoveštavaju da će u pitanju biti vrlo širok opseg stanja koja će biti podložna ovoj terapiji.

Postoji još mnogo toga što treba naučiti pre nego što ćemo zaista moći da izjavimo da je u pitanju neka vrsta univerzalnog tretmana za lečenje raka.

Ukoliko bi ovakvi efekti mogli da se ponove i kod ljudi, a testiranja u tom pravcu bi trebalo da otpočnu tokom 2020. godine, mogli bismo pred sobom imati svetu i novu budućnost tretmana sa T ćelijama, po tvrdnjama stručnjaka.

„Ovo istraživanje predstavlja novi, zaista vrlo uzbudljivi način ciljanja ćelija raka, iako je potrebno obaviti još mnogo istraživanja da bi se precizno razumelo to kako zaista funkcioniše”, kaže direktor istraživanja fondacije za rak krvi Bloodwise, Alasdair Rankin (Alasdair Rankin), koji lično nije bio deo ovog istraživanja.

Da bi se došlo do toga, sledeći

korak tima, uz organizovanje kliničkih ispitivanja u budućnosti, biće to da se nauči mnogo više o mehanizmima koji omogućavaju MR1 da identificuje ćelije raka na molekularnom nivou.

Postoji još mnogo toga što treba naučiti pre nego što ćemo zaista moći da izjavimo da je u pitanju neka vrsta univerzalnog tretmana za lečenje raka, ali svakako deluje kao da se na horizontu vide neka interesantna otkrića.

„Ciljanje raka preko MR1 obogaćenih T ćelija, uzbudljiva je nova granica”, kaže stariji istraživač i specijalista za imunoterapiju raka Endrju Sjuel (Andrew Sewell).

„Otvara mogućnost za... za to da jedna vrsta T ćelija postane sposobna da uništi mnoštvo vrsta raka kroz široku populaciju. Ranije, niko nije verovao da bi to moglo biti moguće.”

Originalni članci:

<https://www.sciencealert.com/researchers-claim-unprecedented-success-treating-cancer-with-t-cells>

<https://www.sciencealert.com/new-t-cell-therapy-kills-most-human-cancer-types-and-might-work-across-individuals>

Preveo i priredio:
Marko Ekmedžić

ZDRAVA DOZA STVARNOSTI

Moram vam reći, a mnogima se neće svideti: vi ste deo problema, a ne deo rešenja..

Koliko se teisti žale, čovek bi pomislio da ih ateisti ubijaju u pojama ili žive spaljuju na lomači. A u stvari, većina ateista je mirna i miroljubiva, pokušavajući da živi po principu „živi i pusti druge da žive“. Većina ateista

apatijski i pacifizam pogubnije po nego bilo koja religija. Ta naša tišina nam omogućuje da nas sravne sa zemljom. Naš pristup „živi i pusti druge da žive“ nas je izneverio, jer nam ne obezbeđuje ravnopravan status. Naspram nas su ljudi koji su spremni da se

ovu ideju bukvalno znači dozvoliti da vam rade o glavi I onda još poručiti: „Cool brate, samo tako nastavi!“

Ljudi poput Mahatme Gandija su proklamovani pacifisti, dok su suštinski aktivisti koji su kao oružje protiv diskriminacije koristili

Niko vam ne uskraćuje pravo da mislite da ste kao ateista izbegli religiju, ali vas uveravam da to nije tačno.

nisu antiteisti kao ja i, mada su im postupci religioznog sveta uglavnom odvratni, oni čute. Zavuku se pod plašt pacifizma i njemu bliske apatijske. Jednako prkose religijama koje izazivaju razdore među civilizacijama, kao što bi prkosili tornadu. Tako je već više od 2000 godina, a i zašto ne bi bilo? Mislim, često bi dospeli u zatvor ili bili ubijeni čak i samom činjenicom da su progovorili. Ali, moram vam reći, a mnogima se neće svideti: vi ste deo problema, a ne deo rešenja.

Istina je da su ta naša stalna

opašu bombama da bi ubili nas i bilo koga ko ne sledi tu njihovu izabranu zabludu. Naspram nas su ljudi koji su spremni da ubiju svoju sopstvenu decu, samo zato što neki tamo svetac kaže da su ona nečastiva. I ako to ne kapirate, osuđeni smo na gubitak bitke za ravnopravnost i suštinsku slobodu. Niko vam ne uskraćuje pravo da mislite da ste kao ateista izbegli religiju, ali vas uveravam da to nije tačno. Ništa vi niste izbegli sve dok oni svi udruženi mirno stoje naspram svih nas.

Pacifizam i apacija

Mnogi misle da je pacifizam u stvari prihvatanje nenasilja i uistinu su mnogi pacifisti nenasilni, ali pacifizam je nešto više. Vidite, pacifizam jeste stvarno prihvatanje pasivnosti ili apatijske, kao u redu je da ti radiš ono u šta veruješ, a ja ču ono u šta ja verujem. Primeniti

racionalni govor. Sam Gandhi je jednom izjavio: „Bolje je biti nasilan. Ukoliko u našim srcima nema nasilja, ogrnite se plastičnom nenasiljom da biste prikrili impotenciju. Ova izjava pokazuje da je Gandhi razumeo nešto veoma bitno: pre svega moraš biti iskren prema samom sebi.

To, međutim, više pokazuje da je Gandhi shvatao da se neke stvari ne mogu dobiti samo mirnim putem i da može nastupiti vreme kada nećeš imati drugog izbora nego da na tuđe nasilje uzvraćaš istom merom-nasiljem. Ali mi imamo sreće, jer verujem da u našoj borbi još nismo stupili na put bez povraka. Verujem da ima još vremena da naš bes preusmerimo u racionalan govor. Ali samo ako ustanemo i progovorimo i obznamimo svoje prisustvo i učinimo da se naš glas čuje. Mi moramo biti glas slobode i jednakosti. Ako ovo ne uradimo, može nastupiti vreme kada to više ne bude moguće. A

ne verujem da je to ono što iko od nas stvarno želi.

Krajnja odstupnica

Nasilje bi uvek trebalo biti krajnja odstupna tačka, ja ne pozivam na bilo koji vid nasilja i ni protiv koga. I ja, kao i većina ljudi, želim da živim u miru sa drugim ljudima, želim da odgojim decu i pronađem neki kutak sreće na ovom dugom, teškom putu koji se zove život. I ne želim ni na koji način da ugrozim bilo čiju slobodu ili sreću. Ali, ja sam svestan

abrahamske religije. Neko će sad reći da je islam svakako najopasniji i da zasluzuje našu punu pažnju, no podsećam vas na Hičenovo (Hitchens) upozorenje: „Mnoge religije nam se predstavljaju i kezeći se šire ruke kao snishodljivi pijačari. Nude utehu, podršku i nadu, takmiče se međusobno kao na pijaci. Ali imamo pravo da se setimo kako su se ljudi ponašali kad su bili jaki i kako su iznosili ponude koje ljudi nisu mogli odbiti.“

Ne smemo zaboraviti ovu izjavu. Nemamo pravo da zaboravimo da su pre samo 500 godina Hrišćani

podaru Vejn, možda je i ovo čovek kojeg ne razumete u potpunosti. Jednom davno, bio sam u Burmi. Moji prijatelji i ja smo radili za lokalnu Vladu. Pokušavali su da kupe poslušnost lokalnih poglavica tako što bi ih podmićivali dragim kamenjem. Ali, njihove karavane je pljačkao bandit u šumi severno od Ranguna, te smo išli u potragu za kamenjem. Ali u narednih šest meseci niko nije trgovao njima. Jednog dana, ugledao sam dete kako se igra rubinom veličine mandarine. Bandit ih je bacao. Brus Vejn: A što ih je kral?

Nemamo pravo da zaboravimo da su pre samo 500 godina Hrišćani bili jednako brutalni kao što je danas Islam.

nečega što, čini se, drugi ljudi ne shvataju. Znate, ja nisam želeo ovu bitku. Mi ateisti, generalno, uprkos našem ismevanju i potcenjivanju religije, nismo započeli ovu bitku. Sve je to počelo jako davno i započeli su je vernici, kad su odredili da su ateisti dobri samo spaljeni, obešeni ili na neki drugi način mučeni i ubijeni. Od krvi i kostiju bezbožnika građena je kaldrma kojom je religija putovala. Oduvek, do današnjih dana. I svaki ateista koji prkos religiji čini to u samoodbrani.

Od svih religija sveta, najjači gard moramo zauzeti u odnosu na

bili jednako brutalni kao što je danas Islam. To ne bi bila samo kobna greška, nego i izdaja onih, čiji su životi nepravedno oteti u ime Gospoda.

Završna misao

Ne znam kako jasnije da se izrazim, ovo nije poziv na nasilje. Ovo je samo alarm za buđenje onih koji su priglili pacifizam i apatiju koju pacifizam i apatija neguju. Moramo sad progovoriti, dok još postoji mogućnost racionalnog govora, kojim se može doći do mirnog razrešenja. I moramo znati da postoje ljudi do kojih se može dopreti tek kada im se stavi do znanja da nećemo sedeti skrštenih ruku i gledati kako spaljuju čitav svet.

I završiću kratkom, ali jakom porukom u dijalogu između dva izmišljena lika.

„Alfred Penivort: Poštovani gos-

Alfred Penivort: Pa, zato što mu se to činilo zabavnim. Jer neki ljudi ne traže ništa logično, kao što je novac. Ne možeš ih kupiti, zastrašivati, ubediti, niti pregovarati sa njima. Neki ljudi samo hoće da gledaju kako svet gori.“

citat:

[1] <http://brainyquote.com/quotes/quotes/m/mahatma-gandhi100677.html>

[2] http://www.goodreads.com/author/quotes/3956.Christopher_Hitchens

[3] <http://imdb.com/title/tt0468569/quotes>

Originalni članak:

<https://www.atheistrepublic.com/blog/casperrigsby/meet-monster>

Autor: Casper Rigsby

Prevod: Vera Guljaš

OPASNOST IZ KALENDARA-SVETA NEDELJA

Žene nedeljom ne smeju da peru rublje, peglaju, šiju niti da bilo šta rade u bašti.

Kako je dan za odmor postao dan prepun zastrašujućih zabrana? Izuzetno bizaran i opasan svetac vreba iz pravoslavnog kalendarja i to ne jednom godišnje, kao sveti Jovan, Ilija ili Đorđe, nego pedeset dva puta u godini. Reč je o nedelji, koja je posle onog slučaja sa prvim zabeleženim Uskršnjom postala sveti dan. Nedelja je crveno slovo u kalendaru, koja god i kakva god bila, leti i zimi a naravno i u prelaznim periodima. Ne bi to bio nikakav problem, kad praznovanje nedelje ne bi uključivalo čitav spisak zahteva i zabrana, predugačak i da se navede ili zapamti, a kamoli da se izvršava. Na primer, žene nedeljom ne smeju da Peru rublje, peglaju, šiju niti da bilo šta rade u

verovati organizaciji SPC, stižemo čim umremo. Nedelja je, prema svim poznatim verovanjima, izizetno osvetoljubiv svetac, pardon, svetiteljka, i surovo kažnjava svako pranje, peglanje ili krpljenje. Žene manje ili više diskretno upozoravaju svoje prijateljice da se „uzdrže od rada“ kako se ne bi „ogrešile“ jer mogu da im umru ili poginu deca. Pogibije mladih ljudi u saobraćajkama i drugim nesrećama čak i poneki sveštenici objašnjavaju rečima da su majke poginulih radile nedeljom, sad se naravno kaju, ali, kasno je. Teško je zamisliti takvu svirepost prema osobi kojoj se dogodila nesreća, i još ispada da je sama kriva jer je prala rublje (koje je ukućanima svakako potrebno, ko još voli da

izjašnjavaju užas i od same pomisli na ovo, „kakvo pranje nedeljom, ja poštujem praznik, ni mašinu za veš ne uključujem!“

Nedeljnih zabrana nisu pošteđeni ni muškarci. I za njih važi spisak ograničenja radne aktivnosti, ali one nemaju veze sa kućnim poslovima nego sa radovima na njivi, u voćnjaku ili vinogradu. Međutim, kad je sezona radova, ljudi rade i nedeljom, a izjavljuju kako ne rade nedeljom. Ova praksa predstavlja zanimljiv primer bigotizma, toliko prisutnog kod novih vernika. Kome privatni gazda kaže da ima da radi nedeljom, taj radi i nedeljom kao bela lala. Majstori koji zarađuju popravljajući sve i svašta po tuđim kućama često se izgovaraju da ne mogu da rade ne-

U čemu je etička suština običaja? Da li smo bolje osobe ako ne peremo rublje nedeljom?

bašti. Naravno, smeju da kuvaju, peru posuđe, hrane stoku i počiste svinjac, ali ako uključe mašinu za pranje veša, sleduju im grozne nesreće na ovom svetu a prokletstvo na onom drugom, gde, ako je

pere veš). Sve ove zabrane rada nedeljom deluju kao da žene iz verskih razloga treba da se uzdrže od nekih prijatnih aktivnosti, koje one jedva čekaju da obave, a ne odvratni i dosadni kućni poslovi. U čemu je etička suština običaja? Da li smo bolje osobe ako ne peremo rublje nedeljom? Između prilično nerazumljive verske obaveze i stvarne potrebe nađen je u našim uslovima kompromis: žene i nedeljom peru, peglaju, šiju i krpe ako je potrebno, a pred prijateljicama i rođabinom javno

deljom, jer pouzdano znaju da je neki kumovog kuma od rođenog brata pastorak „ograjsao“ (unesrećio se) jer je radio nedeljom. Svetli primjeri koji dolaze da poprave šta je potrebno bila nedelja ili ne - retki su, i po pravilu su u pitanju ljudi koji su bar neko vreme radili u inostranstvu.

Sad, odakle kult nedelje kao svetog dana kad ne sme da se radi? Bez sumnje je oslonac ovakvih zabrana u Bibliji, to jest u deset zapovesti. Jedna od njih zapoveda „Šest dana radi i svršuj svoje poslove, a

U raskošnim novim crkvama, koje su koštale milione evra, vernika je mnogo manje nego što bi službenici SPC želeli: mladi su se odselili u druge zemlje, ni stariji baš ne dolaze u divizijama / legijama, a ipak je najviše onih koji nedeljno prepodne koriste za neke prijatnije i korisnije aktivnosti, na primer – za duže spavanje.

sedmi dan je dan odmora i gospodu bogu tvome“. Po poznatoj priči, bog je šest dana stvarao svet a sedmog dana se odmarao, pa sad tako moraju i hrišćani, a među njima i pravoslavci. Kod pravovernih Jevreja sveti i neradni dan bila je subota – šabaat, ali hrišćani su za slobodan (od rada) dan proglašili nedelju čim su postali zvanična religija u doba vizantijskih carova. Ranije nisu mogli, jer nisu bili dovoljno bliski vlastima da bi mogli da progone neistomišljene. Zašto baš nedelja a ne sreda ili ponedeljak, bez sumnje zbog onog incidenta kad je mrtvo telo Jošue ben Josifa, razapetog na krstu i poznatijeg po grčkom izgovoru Isus Hristos nestalo iz groba u koji je sahranjeno. To je dovelo u takvu

nepriliku rimske vojнике koji su čuvali grob mezeteći barena jaja sa hlebom i slaninom i pijući vino, da su se razbegli kud koji i napustili rimsku vojsku. Od tada je svaka nedelja – svetac. Pravoslavno sveštenstvo pokušava da vrati nekadašnju obavezu svojih vernika da „bar nedeljom“ (znači, treba i češće) dolaze u crkvu na liturgiju, a to je kod pravoslavaca obred koji traje od 9 do 11 sati. Cele porodice trebalo bi da dođu i prisustvuju obredu – tako bi barem želeli oni koji činodejstvuju (obavljuju obred), prodaju sveće i prikupljaju priloge od vernika, iako od budžeta (od države) dobijaju milione oduzete od svih nas. Mali je problem što mladi ne ustaju tako rano ni kad nisu

nikuda izašli a ni ručak neće sam da se skuva ako ga žena /majka ne skuva. U raskošnim novim crkvama, koje su koštale milione evra, vernika je mnogo manje nego što bi službenici SPC želeli: mladi su se odselili u druge zemlje, ni stariji baš ne dolaze u divizijama / legijama, a ipak je najviše onih koji nedeljno prepodne koriste za neke prijatnije i korisnije aktivnosti, na primer – za duže spavanje. Pod uticajem preporuka sveštenstva i ponekih verskih sajtova očevi i majke pokušavaju da nedeljom zabrane ili bar smanje upotrebu kompjutera svojim mladuncima. Nije zabeležen slučaj da je dete ili mlada osoba pristala na ovo.

2019. godina u nauci

1. januara 2019. NASA-ina letelica sa maketarnim pegasom, New Horizons, prešla je pored velikog nebeskog tела sa oko 6,5 miliardi kilometara od Zemlje. Telo, nazivano MU69, ima nadimak Arrokoth, tj. „nebo“ na proštanju s algonkinim jezikom (ranije je zvano i Ultima Thule). To je najdalje nebesko telo koje je čovečanstvo ikada do sada doseglo.

Na oko 8,8 miliona kilometara od Zemlje, japanska svemirska letelica se spustila na površinu asteroida nazvanog Ryugu (162173 Ryugu), u julu. Japanska svemirska agencija (JAXA) je sonde Hayabusa-2 (はやぶさ2, „sivi sok“) lansirala još u decembru 2014. Hayabusa-2 je do Rygu stigla još u junu 2018., ali se na površinu asteroida spustila tek 2019. godine.

2019. je bila i neverovatna godina za preučavanje crnih rupa. U aprili je tko Event Horizon teleskopa objavio prvi slike crne rupe u interijeru. Neverovatan snimak pokazuje supermasivnu crnu rupu u središtu galaksije Messier 87, koja se nalazi na oko 54 miliona svetlosnih godina od Zemlje. Masa ove crne ruke je jednaka masi svih 6,5 miliarda sunaca.

Tekom godine, naučnici su uspešno okrenuli i sunčeva energiju da bi dali pogon svemirskog letelica. Tekom leta, Planetary Society, organizacija na čijem delu je posmatra popularizator nauke Bill Nye, lansirala je satelit nazvan LightSail 2 u orbitu, gde je ostvorio solarnu jednu površinu 32 kvadratnih metra. Otkriće fotona je obezbediло impuls sile i pokretnost letelice.

Izvestaj UN pokazuje da se između 500 hiljada i milion vrsta biljaka i životinja suočava sa istrebljenjem, a tek po saređenim decenijama - 40% vrste u vremenu, preko 33% pomorskih sisara i koralja sa grebenom i bar 10% insekata su ugroženi, međutim zbog toga, preko 500 hiljada krepnulih vrsta već nema dovoljno stanista da bi ih dugi rok opstale.

U avgustu 2019. antropolozi su objavili otkriće najstarijih estatskih pretka domaćeg čoveka. Nadene su kosti australopithecus anamensis, stara 3,8 miliona godina. Fosili nazvani „MP-1“ je imao osobine australopithecusa - izduženo lice, izbočene čeli i jagodilne kosti. Koegzistira je sa potvrdistem afarensis, još jednim kamenim pretkom, bar 100 000 godina.

U oktobru su arheolozi u Egipatu otkrivali najveći kompleks sanduka, vodeno sarkofaga u poslednjih sto godina. Na leksički egipatske nekropole Asasif, na mestu nekropolje Tebe, iskopano je 30 devenih sarkofaga sa sardonitem obloženim munjacima a unutrašnjosti. Sarkofazi su stari nekih 3000 godina i po svoj prilogi su bili namenjeni deci i svećenicima.

Istrazivoči iz bolnice Saint Louis su proučili lek za tešku genetsku bolest, teško kombinovanu imunodeficijenciju (SCID). Deca rodene sa X-povećanim SCID nemaju adekvatne ćelije limfocita i sprijedačni svet je apesan po njih. Svoje kratke život, malom sa morali da provode u zatidnim bolničima. Nova genetska terapija je najviše stala na put ovej bizarnoj bolesti.

Same nekoliko dana nakon preleta letelice New Horizons, kineska misija Chang'e 4 (嫦娥四號; Chángé sì Háng) je uspešno obavila sletanje landera i rovera na tamnu stranu Meseca, tj. na stranu Meseca koju ne vidimo sa Zemlje. Pre uspeha ove misije, nijedna zemlja ili svemirska agencija nije nikada došla do tamne strane maleg saputnika u svemiru.

Na oko 8,8 miliona kilometara od Zemlje, japanska svemirska letelica se spustila na površinu asteroida nazvanog Ryugu (162173 Ryugu), u julu. Japanska svemirska agencija (JAXA) je sonde Hayabusa-2 (はやぶさ2, „sivi sok“) lansirala još u decembru 2014. Hayabusa-2 je do Rygu stigla još u junu 2018., ali se na površinu asteroida spustila tek 2019. godine.

2019. je bio i jedan dogodaj skrenutog pažnju na crne rupe - po prvi put su naučnici otkrili crnu rupu koja prodire obližnju nebesku zvezdu. U avgustu su astrostičari otkrili pesedice sudara između crne rupe i nebeske zvezde (supergasti estaci zvezde). Ova sudar od pre skoro milijarda godina je stvorio i bilje prestaru mrene (gravitacioni torasi).

U zabrinjavajuću novinsku stanicu, znalo spada one koje nam govori o dramatičnom nestanku leda na Grenlandu i na Antarktiku. Grenlandski led nestaje brzinom od 265 milijardi tona godišnje, a na Antarktiku, brzinom od 252 milijarde tona. Pre 20. godina, Grenland je gubio 50, a Antarktik oko 45 milijardi tona leda godišnje. Otkriva se pagoršanje trenda.

Jedna vrsta se, pak, pojavila iz tame. U junu je uvedena činovska ligula u ujemanje habitat-a u dubinsku Meksičku zavodu. Činovska ligula, koja je nadolazeća legenda o životu Kraljice, same je jedinstven snimljena. Ova stvarnjava golema nikada ne napadaju ledeno bladno dubine zing stanešta, do 1000 metara ispod talasa. Prvi snimak petlje lek je 2012. godine.

U aprili su nađeni zubi i kosti iz prsta nove vrste čovekovog pretka. Vesta nazvana Homo luzonensis, po filipinskom otoku po kojim su kosti nađene. Bivala je pre 50-67 hiljadu godina. Vesta je imala određeno slične osobine kao australopithecus i homo erectus, ali i kao savremeni čovek. Otkriven je ukazalo na znakaj jugoistočne Azije a istočni evolucijski dorađujući čoveka.

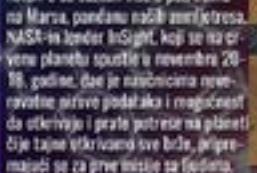
Tokom leta, naučnici su po prvi put komercijalno otkrili kvantno sprečanje, koje kvantna mehanika objašnjava kao bloku vezu među česticama koje se međusobno razlikuju učestvom udaljenosti. Jedna čestica utiče na drugu bez obzira na međusobnu udaljenost. Efekat je takođe neverovatan da je tak i Albert Einstein umri sveren da je samo nemogući i nedokaziv.

Predstavljen je, naravno, samo kratki levd brojnih naučnih otkrića i dostignuća tokom 2019. godine. Nemoguće je na jednom postaru predstaviti sve one koje je nauka uspepljila kozistit života (i još i povećala nam da bolje spomenemo i uspešnije organizujemo) ali i nešto na koje moramo promeniti mreže svoje nauke da bismo spostili život lepkav pozajmljivanje na našoj planeti. Uspepljje nauke i tehnologije, sve briže i eksplorativnije u svim silevitim delovima digitalne tehnologije, delava se u takvom načinu i takođe, koji su bez presećanja u stvari devedesetstvu. Takav napredak, osim privilegia i karist, donosi i veliku obavezu sa kojom čovek tek treba da nauči da se nosi.

Istrazujući Sunčev sistem, naučnici NASA-e su saznali vrlo daleku potresnju na Marsu, ponosno nazvili monstretom. NASA-in lander InSight, koji se na crvenu planetu spustio u novemburu 2018. godine, da je uspešno neverovatne prve podatke i reagencije da efikasnije i prete potresu na planeti. Bio tajne otkriveni sve toče, pripremajući se za prve misije sa Šestom.

Astronomi su otkrili i planetu Izvor Sunčevog sistema, koja bi mogla da sa pokazuje da je doista dobar kandidat za svet koji je domaćin neki drugi fizički život. U septembru, naučnici su objavili da su otkrili vodenu paru na potencijalno naseljivej planeti po prvi put. Planetu, nazivana K2-18b, spada u Superzemlje i nalazi se na 110 svetlosnih godina od nas.

2019. je donela i mnoge inovacije u tehnologiji svemirskog leta. U marta, kompanija SpaceX je lansirala Crew Dragon, komercijalnu svemirska letelica projektovana za NASA-ine astronauze i podelila je po prvi put u orbitu. Prvi let Crew Dragona je bio i prvi put da je komercijalna svemirska letelica projektovana za ljudi napustila površinu Zemlje.

U iste vremena, zabilježava parast milja mora. Prošao kažu da će svetski okeani podići za oko 0,9 m do 2100. Podeljivanje mora, po prognozama UN-ja u septembru, stižeće na statne milione ljudi sa malih ostrva i iz pribala. Druga studija procenjuje da će broj ljudi na kojim će proniknuti uticaji doći do 630 miliona, ake emisija stresnih gasova nastavi da raste ovako brzo.

Izgubljeni mikrokontroler je otkriven ispred Evrope. Stotinama miliona godina, Zemlja je bila jedna superkontinent, Pangea, koja se potom razbila na danasne kontiente. Nove istraživanja su otkrili da se svim kontinentima podeljeno pod danasnjim jug Evrope pre oko 120 miliona godina. Nazvan je Velika Afrika, bio najveći oblasti su formirale planinske lanci poput Alpa.

Studija iz ekstreme okoline na moguće poreklo anatomski savremenog čoveka - domaćina Bacana. Po shodig, na domaćoj ljudi petlji od lica koja je živela južno od reke Zambezi pre oko 200 000 godina. Podnadle je lociranu zahvaljujući genetički analizi DNK koja se prenosi ženskim linijama. Nalazi podržavaju teoriju o evoluciji ljudi u Africi i potonjem širenju po svetu.

Istrazivoči Svetske zdravstvene organizacije (WHO) su odali veliku pobedu nad epidemijom ebola u DR Kongu. Dva eksperimentalna leka, REGN-EB3 i mAb-114, inkubeli antitela koji se daju kao vakcine, spasiли su oko 90% novozaraženih pacijenata. Time je ova opaka bolest napokon postala izloživa u situaciji kada se kolikot lekova da na vreme i u širokom obimu populacije.

Tekst i grafika: Marko Ekmedžić

Primenjivi izvor teksta: <https://www.businessinsider.de/>

Primenjivi izvor slike: Google

Glavni i odgovorni urednik: Vladimir Božanović
Urednik internet izdanja: Predrag Stojadinović
Urednik tehničke i nauke: Marko Ekmedžić
Veliki Pravak, ©2020

2019. godina u religiji

PRIVREMENI SAPUTNIK

19. februara 2020, astronomi opservatorije Catalina Sky Survey iz Arizone, uočili su mutnjikavi objekat koji brzo prelazi preko neba.

Zemlja je izgleda dobila maleni novi mesec. 19. februara 2020, astronomi opservatorije Catalina Sky Survey iz Arizone, uočili su mutnjikavi objekat koji brzo prelazi preko neba. U narednih nekoliko dana, istraživači iz šest drugih opservatorija širom sveta su posmatrali objekat, nazvan 2020 CD3 i izračunali njegovu orbitu, potvrđujući time da je gravitaciono povezan sa Zemljom za naredne tri godine.

Zapravo, a istine radi, otkriće se može smestiti i u 15. februar, odnosno par dana ranije. Tog dana su astronomi Teodor Prujn (Theodore Pruyne) i Kacper Viršos (Kacper Wierzchos) iz Opservatorije Mont Lemon (Mount Lemmon Observatory), tehničkom delu pomenute opservatorije iz Arizone uočili ovaj objekat, tokom potrage za nebeskim telima u blizini Zemlje. Teleskopi su bili usmereni kao sazvežđu Devica i na daljini od 0,0019 AU (oko 280 000 kilometara) od zemlje je uočen mutnjikavi objekat koji je 4 dana kasnije i verifikovan. Odmah je uočen obrazac orbitalnog kretanja koji je nagovestio vezanost za Zemljino gravitaciono polje. U saopštenju organizacije Minor Planet Center, koja posmatra mala nebeska tela i kojoj je otkriće odmah prijavljeno (tačnije, njenom ogranku Near-Earth Object Confirmation Page - NEOCP), kaže se da „nije pronađena veza ni sa jednim poznatim veštačkim objektom”, što ukazuje na to da je

po svoj prilici u pitanju asteroid koji je Zemljina gravitacija privukla dok je prolazio pored nje. Nije bilo ni indikacija o perturbacijama vezanim za pritisak solarne radijacije.

Dodatna posmatranja su, vredi

planeta uhvatila i pretvorila u svoj mini Mesec. Prvi od njih, označen kao 2006 RH120, zadržao se u komšiluku naše planete između septembra 2006. i juna 2007. pre nego što je uspeo da utekne. Naš novi mesec ima po svoj pri-

to primetiti, trajala još nekoliko dana i tek 25. februara je NEO-CP mogao da izade sa tim, nešto konkretnijim podacima... Ili bar sa nešto konkretnijim učenim prepostavkama, poput one da je po svoj prilici u pitanju gusti, kameniti, stenoviti asteroid, koliko god je to moguće reći za jedno prilično maleno nebesko telo. Zanimljivo, nema još uvek preciznih snimaka 2020 CD3, iako je prilično verovatno da je telo snimljeno tokom nekog drugog astronomskog posmatranja, nešto ranije dabome, ali da nije nikada identifikованo zbog toga što je prilično bledo, maleno i sa izuzetno promenljivom orbitom. U pitanju je tek drugi asteroid, koliko je poznato, koji je naša

lici između tek 1,9 i 3,5 metara u prečniku i manje ili više je veličine automobila. Dakle, nije ni prineći našem glavnom, primarnom mesecu, je l' te, Mesecu. Kruži oko naše planete jednom u 47 dana po širokoj, ovalnoj orbiti koja se najvećim delom drži podalje od putanje većeg meseca. Orbita mu nije stabilna, pa će 2020 CD3 vremenom biti ispaljen iz orbite na put daleko od Zemlje. „Udaljava se iz sistema Zemlja-Mesec u svakom trenutku, pa i dok razgovaramo”, kaže Grigorij Fedorec (Grigori Fedorets) sa Kraljičinog Univerziteta u Belfastu (Queen's University Belfast) u Ujedinjenom Kraljevstvu i po svoj prilici će već u aprilu 2020. zauvek napustiti okrilje naše planete.

Međutim, postoji nekoliko različitih simulacija putanje ovog asteroida i one nisu sasvim međusobno podudarne. Ukratko, potrebno je više osmatranja da bi se tačnije predvidelo to kakvu će sudbinu naš mini Mesec imati, ali i da bi se utvrdilo to da li je zaista u pitanju privremeni mesec, a ne tek komad uobičajenog (veštačkog) svemirskog otpada sa nekog od satelita ili sondi. „Naš međunarodni tim neprekidno radi na uspostavljanju boljeg, preciznijeg rešenja”, kaže Fedorec.

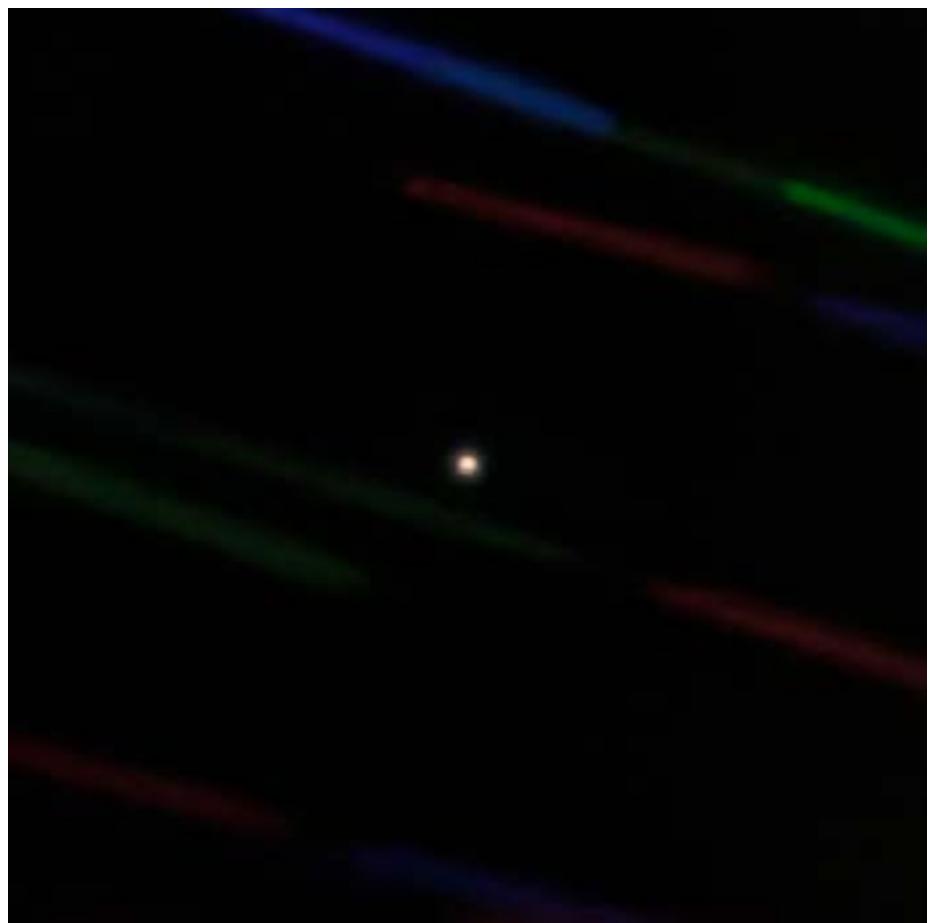
Šta će se desiti u budućnosti? Nakon što 2020 CD3 izđe iz geocentrične orbite, ostaće u orbiti Sunca negde do 2044. godine, kada će od Zemlje biti udaljen nekih 0,0245 AU (oko 3,67 miliona kilometara). Uzveši u obzir i znatne nepoznacije vezane za orbitu ovog tela, minimalni prilaz Zemlji bi mogao biti oko 0,0237 AU (oko 3,55 miliona kilometara). Ako se orbita 2020 CD3 ne promeni značajno nakon 2044. godine, sledeći bliski prilaz Zemlji će se odigrati 2061. godine, kada će našoj planeti prići

se asteroid raspao i dezintegrисао već pri ulasku u atmosferu naše planete. Zbog minimalnog rizika od udara u površinu Zemlje, dobio je ocenu 0 (nula) na Torino skali (meri verovatnoću udara u rasponu celih brojeva od 0 do 10)

0,0073%, a na Palermo skali bi verovatnoća došla do -5,55.

U stvarnosti, ove brojke ukazuju na to da nemamo čega da se plašimo.

Ovo maleno nebesko telo, samo je privremeni kuriozitet, maleni sa-

Ovo maleno nebesko telo, samo je privremeni kuriozitet, maleni sa putnik na neko vreme, na velikom putovanju naše planete i sistema u kom se nalazi, kroz beskraj svemira.

na 0,0375 AU (oko 5,61 miliona kilometara). Međutim, nesigurnost proračuna za taj period je prilično velika, tolika čak da je moguće i da te godine ovo telo Zemlji pride na „samo” 0,0131 AU (oko 1,96 miliona kilometara). Što se tiče opasnosti od udara u našu planetu, NASA-in sistem posmatranja i praćenja nazvan Sentry (pri čuvenoj Jet Propulsion Laboratory - JPL) se pozabavio ovim pitanjem i odgovor je - nemojte se plašiti. S obzirom na zaista zanemarljivu veličinu ovog nebeskog tela, sva je prilika da bi

i kumulativnu ocenu od -5,22 po Palermo skali (logaritamska skala, na kojoj npr. ocena od +2 ukazuje na 100 puta veću verovatnoću udara u odnosu na neki proizvoljni pozadinski događaj, a vrednosti ispod -2 ukazuju na događaje koji najverovatnije neće imati bilo kakve posledice).

U narednih stotinjak godina, kumulativna verovatnoća od udara 2020 CD3 u površinu Zemlje se procenjuje na jedva 0,022%. Najverovatnije vreme udara bi bio 14. septembar 2061. godine, kada bi verovatniča skočila na „čak”

putnik na neko vreme, na velikom putovanju naše planete i sistema u kom se nalazi, kroz beskraj svemira. I mala zanimljivost vremena u kom živimo.

<https://www.newscientist.com/article/2235427-earth-has-acquired-a-brand-new-moon-thats-about-the-size-of-a-car/>

https://en.wikipedia.org/wiki/2020_CD3

Preveo i priredio:
Marko Ekmedžić

Intervju sa IRISOM SAMARDŽIĆEM

Imao sam profesora filozofije s kojim sam često imao diskusije o postojanju boga. Iritirala me misao da osoba koju sam smatrao jako pametnom ne vjeruje da postoji bog.

Koliko znamo, vi ste ateista.
Od kada se izjašnjavate tako?

Od svoje 29-te godine. Tad sam, bilo je to na jednom internet forumu, prvi puta na pitanje da li vjerujem u postojanje boga, odgovorio sa: „Ne, ja sam ateist.“

A pre toga?

Ne mogu reći da sam bukvalno do tada bio teist, ali jesam najduži dio vremena do tad. Nisam odrastao u religioznoj obitelji. Vjerovanje da postoji bog kod mene je usadio-moj dajdža (ujak). Bio sam dijete i u dobi kada nam se kritično razmišljanje nije dovoljno razvilo i kada smo posebno podložni autoritetima. Dakle, to nije bilo teško.

Kako ste došli do ateizma?

Imao sam profesora filozofije s kojim sam često imao diskusije o postojanju boga. Iritirala me misao da osoba koju sam smatrao jako pametnom ne vjeruje da postoji bog. Smatrao sam da je do mene da ga ubjedim u ispravnost suprotnoga. Desilo se, pak, suprotno: zahvaljujući njemu, ja sam postao ateist.

Kako to? Šta vas je ubedilo?

Način njegovog ophođenja prema meni tokom diskusija kao i njegova argumentacija. Imao je veliko strpljenje i uvijek bi mi objasnjavao kad, zašto i gdje je moja argumentacija bila pogrešna. Nije

bio bahat. Ophodio se prema meni kao prema nekom njemu ravnom. S vremenom sam naučio mnogo o argumentativnoj logici, no tad nisam postao ateist. I dalje sam vjerovao da postoji bog. Mislio sam da je opravdano, unatoč ne imanju ispravnih argumenata u prilog, ipak vjerovati.

Jednog dana mi reče da mu navедem bar jedan primjer kod kojeg bih bio spreman prihvatići mogućnost da sam u krivu i da je ateizam za razliku od teizma ispravna pozicija. Dodao je da ne moći navesti takav primjer u suštini je ukaz na to da je moje vjerovanje ideologično, tačnije, dogmatično i kao takvo tad jedva otvoreno za kritiku ili različita mišljenja. Kod kuće sam dugo u noć razmišljao koji bi primjer to mogao biti. Nisam ga uspio naći. Nisam ni slijedećih sedmica i mjeseci. S vremenom se moje teističko vjerovanje promijenilo. Od „postoji Bog i Muhamed je njegov posljednji poslanik“, preko „postoji Bog, ali ga religiozne institucije pogrešno pripovjedaju“ i „postoji neka silakojaje sve pokrenula“ do „možda ga ima, možda nema. Volio bih da ga ima“. Kako god, par godina kasnije na spomenutom internet forumu napisah da sam ateist.

Zanimljivo. Dakle, alat kojim se

profesor uspešno koristio bilo je objašnjavanje argumentativne logike. Šta mislite, da li bi logika trebalo da se izučava u osnovnim školama?

Dakako. Učenicima tj. budućim odraslim ljudima poduka u argumentativnu logiku bila bi od velike koristi. Pri tome ne mislim da bi korist bila u tome što će oni od tad da se koriste isključivo ispravnim načinom argumentiranja i da će stoga sve biti bolje, već da će umjeti prepoznati loše argumente i stoga biti manje podložni mani-

Ne koristiti prekidač ili ne gurnuti osobu pod vlak nije ubistvo. Ubistvo je to učiniti. K tomu još, ljudi ne možemo smatrati svrhovnim objektima.

Zamislite da umjesto ogromnog čovjeka kojeg se može gurnuti pod vlak da bi spasili njihpet, imamo pored sebes voje dijete, najboljeg prijatelja, brata, sestru ili koju već nam dragu osobu. Tko god bi i tad inzistirao na tomu da 1 prema 5 opravdava žrtvu, preporučujem mu odlazak do psihijatra što prije. Takav način razmišljanja je emotivni poremećaj i inače svojstven mnogim psihopatima.

Čovjek može biti intelligentan (u stanju da rješava probleme) i razuman (u stanju da logično i razborito rasuđuje rješenja), ali ne uslovno i racionalan (da je izabrao najbolje rješenje).

Kako to objašnjavate?

pulacijama. Kada nauče da poziv na većinu nije garant niti dokaz istinitosti već logička pogreška, tad će biti manje podložni retorici koja se takvom argumentacijom koristi.

Šta smamate najmanje logičnim u razgovoru sa običnim ljudima?

Očekivati od istih besprijeckornu argumentaciju.

Smamate li tezu „kada bi ljudi bivali razumni, tad bi svet bio bolji“ ispravnom?

Takvu tezu smaram utopijskom. Ta teza, gdje su razum i dobro iznenađujuće blisko povezani, počiva na ideji da su razumni ljudi bolji ljudi. Dakle, razuman = dobar. Shodno tomu, svi razumni ljudi bi trebali biti dobri ljudi, a to nije slučaj. Imamo mnogo razumnih ljudi koji nisu dobri.

Inteligencija je sposobnost rješavanja problema. Kada rješavamo neki problem, mi tad koristimo inteligenciju (tražimo rješenje). Što više smo intelligentni to vjerovaltnije je da ćemo naći rješenje ili rješenja problemu. Razum je sposobnost logičnog i razboritog rasuđivanja. S njim vrijednujemo rješenja. Rješenja nekom problemu može biti mnogo (najkraće, najbrže i sl.). Racionalno je samo jedno, ono najbolje od svih. Stoga čovjek može biti intelligentan (u stanju da rješava probleme) i razuman (u stanju da logično i razborito rasuđuje rješenja), ali ne uslovno i racionalan (da je izabrao najbolje rješenje).

Opet zanimljivo. Koje rešenje smamate racionalnim kod poznatog „Trolley problem“-a?

Kod Trolley problema oba ponuđena izbora su prijedlozi za ubistvo (indirektno i direktno).

Apsolutna većina ljudi njima dragu osobu ne bi gurnula pod vlak da bi spasili drugih pet ljudi. Oni indirektno ili direktno ubistvo njima drage osobe nikad ne bi racionalizirali računicom 1:5. Ne bih ni ja. A, ne bih volio ni da neko meni dragu osobu gurne na tračnice da bi spasio više drugih osoba. Dakle, ne bih volio da mi neko dođe i kaže: „Sorry, danas sam ti gurnuo dijete, mamu ili sestru na tračnice da bih spasio 5 drugih osoba. J**i ga, bilo je potrebno.“ Starac ili debeo čovjek iz Trolley-problema takođe su nekome draga osoba. Stoga bih da ponovim: ljudi ne možemo smatrati svrhovnim objektima. Naša djeca baš to nisu, niti bi trebala da budu.

Vratimo se verovanju. Zbog čega ljudi veruju?

Uopšteno rečeno, ukoliko se pod vjerovanjem podrazumijeva pretpostavljanje tad je slučaj da vjerujemo, jer malo toga znamo. Ukoliko mislimo na religiozno

vjerovanje, tada dodatno navedenom i stoga što nam se to neznanje ne sviđa. Često čete čuti tvrdnje da je vjerovanje „duboko ukorijenjeno u našoj prirodi“. To je pak glupost. To nema nikakve veze s našom prirodnom, već s nedostatkom znanja. Mi ne znamo sve i te praznine znanja popunjavamo vjerovanjem (prepostavkama). Religiozni među nama te praznine popunjavaju svakojakim

nom i religije su institucije koje tu sklonost iskorištavaju. Tačnije rečeno: iskorištavaju ih oni paraziti kojima su religije poslovni model zarade. Stoga nas i ne treba čuditi inzistiranje religioznih institucija na indoktrinaciji djece, tj. na pripremi budućih odraslih osoba koji će im u budućnosti osigurati njihov lagodan život.

Indoktrinacija putem veronauka.

Baš tako. Vjeronauk nije nauka (znanost), već nauk (učenje) određene religije. Tu nije riječ o prosvjeti već o misionarstvu.

Smatrate li veronauk moralno upitnim?

Ne, iako sam protiv istog.

Pojasnite.

Protiv vjeronauka u školama sam jer smatram da obrazovanje treba koristiti tako da se ljudima omogući da sami izvedu svoj zaključak pri ovom ili onom, a ne da im se nameće određen zaključak. Dakle, treba im dati alat da sami oblikuju svoje mišljenje i donesu svoj sud, kao i da su u mogućnosti da provjere tuđi. Vjeronauk im to ne nudi. Vjeronauk je misionarstvo. Misionarstvo je nauk šta misliti pri sadržaju ovog ili onog. Pro-

religiozna pripovjedanja, neka izvole. Neka se otvaraju privatne ustanove za to.

Vjeronauk ne smatram moralno upitnim jer je moral stvar dogovora. Moral proizlazi iz dogovora o pravilima suživota i dozvoljeno je samo ono što si uzajamno dopuštamo odnosno uvažavamo. Ukoliko određenom broju ljudi to ne odgovara, oni mogu zahtijevati novi dogovor. Veću podlogu za moral od „dogovorili smo se“ nije potrebno imati niti će biti potrebno. Etički pak, vjeronauk smatram upitnim.

Po čemu se moral i etika razlikuju?

Moral su norme koje reguliraju suživot. Te norme počivaju na određenim načelima, vrijednostima ili dispozicijama. Etika je znanost o moralu. Ona se bavi tim raznim moralnim normama te ih ispituje i propituje na temelju njihovih opravdanja i načela. Argumente u korist ne smatram uvjerljivim, a indoktrinaciju djece u religiozni nauk smatram štetnim. U tom smislu vjeronauk smatram etički upitnim.

Religioznost je zloupotrijebljena sklonost ka spiritualnom i religije su institucije koje tu sklonost iskorištavaju.

špekulacijama koje drugima predstavljaju znanjem. Specifične manjkavosti pri razmišljanju su „duboko ukorijenjene u našoj prirodi“, a ne religiozno vjerovanje. Religioznost je zloupotrijebljena sklonost ka spiritual-

svjeta je nauk kako racionalno razmišljati pri bilo kojem sadržaju. Stoga vjeronauku nije mjesto u javnim školama. S time ne kažem da smatram da vjeronauk treba zabraniti, već smatram da istom time nije mjesto. Ako je nekim stalo do indoktrinacije djece u neka

HRONIKA

Nakon otimanja koje je trajalo nekoliko minuta, krst je zgradio muškarac koji nije ni stigao do njega, zbog čega je reagovalo i sveštenstvo koje je čitav incident posmatralo sa mosta.

06.decembar 2019.

Kandidat za novog dekana Pravoslavnog bogoslovskog fakulteta Univerziteta u Beograd je đakon Zoran Ranković, redovni profesor crkvenoslovenskog jezika, odlučilo je Nastavno-naučno veće PBF.

Ne zna se kada će se održati sednica Saveta fakulteta na kojoj bi trebalo i zvanično da bude izabran novi dekan.

Zbog sporova oko sinodske odluke o smeni dvojice predavača ove vosokoškolske ustanove – redovnog profesora episkopa zapadnoameričkog Maksima

više od 12 meseci od osnivanja Saveta PBF imenovala, kao osnivač, svojih osam predstavnika, među kojima je i vladika bački Irinej.

Njegovo imenovanje u Savet u ime kabineta Ane Brnabić na PBF nezvanično komentarišu kao nezapamćen slučaj u radu ovog fakulteta i novijoj istoriji SPC. Mnogi se pitaju i kako se patrijarh Irinej složio da jedan „sinodalac“ uđe kao vladin čovek u Savet najviše obrazovne ustanove SPC, kad je poznato da nerado gleda i na predavače PBF među episkopima.

Na Bogoslovskom fakultetu kruže priče da će Savet, navodno, upravljati fakultetom sa nategnutom većinom, koju čine novoimenovani vladini članovi, pred-

Ne zna se kada će se održati sednica Saveta Pravoslavnog bogoslovskog fakulteta na kojoj bi trebalo i zvanično da bude izabran novi dekan.

(Vasiljevića) i docenta Marka Vilotića, sekretara episkopa disedorsko-nemačkog Grigoja (Durića) do Rektorata UB stlige su i nepravilnosti u izboru članova Saveta PBF.

Pred jučerašnju sednicu NNV „otkriven“ je još jedan legalno izabran član Saveta, a Vlada Srbije je posle

stavnici studenata i odnedavno na dvoje uvećan broj legalnih članova iz redova NNV. Istovremeno, postoji mišljenje da nema razloga da se ne biraju članovi Saveta iz NNV jer je „sinodska struja“ na jučerašnjem glasanju za kandidata za novog dekana pokazala da ima apsolutnu većinu – đakon Zoran Ranković dobio je 22 od neophodnog 21 glasa.

Đakon Ranković (1971) rodom je iz Požarevca, diplomirao je na Bogoslovskom fakultetu SPC i doktorirao na Filološkom fakultetu UB. Akademsku karijeru započeo je 2000. na PBF, gde je 2017. izabran za redovnog profesora. Bavi se paleoslavistikom, crkvenoslovenskim jezikom, srpskoslovenskim jezikom, liturgikom, istorijom srpske srednjovekovne kulture.

<http://skr.rs/Ahg>

20.decembar 2019.

Mladen Durić, poznatiji kao vladika Grigorije upozorio je da dijaspora ne može da oslobodi svoj puni potencijal bez pomoći matice i onoga što dolazi iz nje.

*Ako naša omladina u Nemačkoj ili bilo gde drugo bude gledala Pink, nema nam spasa.
To je ono što dolazi iz matice. I to je nešto što zagađuje sve..*

Episkop diseldorfski i cele Nemačke na Drugom forumu dijaspore u Banjaluci istakao je da ni dijaspora, kao ni matica, ne može da napravi ništa dobro sve dok se većina naroda, a posebno omladina, izlaže pogubnom uticaju kiča koji emituju televizije i portalni iz maticе.

Dakle, ako naša omladina u Nemačkoj ili bilo gde drugo bude gledala Pink, nema nam spasa. To je ono što dolazi iz matice. I to je nešto što zagađuje sve. A onda ta naša deca iz osećaja pripadnosti kažu: "Pa to je nešto srpsko."

Treba da napravimo neki portal koji bi pomogao da se našim ljudima pruži najbolje obrazovanje. Naši ljudi u drugoj generaciji iseljenika nemaju šanse da se obrazuju na pravi način.

Neki akademik je rekao da je srce Srbije u Torontu zato što тамо živi највише паметних, младих и образованих људи.

Durić smatra da poguban uticaj medija iz matice i u dijaspori može da proizvede situacije da mlađi i obrazovani Srbi počnu da beže iz sredina koje se duhovno hrane Pinkom i sličnim sadržajima.

<http://skr.rs/AhU>

08. januar 2020.

Mladen Durić - Grigorije ocenio je da događaji u Crnoj Gori, posle usvajanja Zakona o slobodi veroispovesti, najbolje pokazuju šta sve može da se dogodi kada se vlast nađe u rukama jednog čoveka koji je, pritom, „u potpunosti izgubio kompas i nemilosrdno gazi sve pred sobom i nije spreman da sasluša čak ni volju sopstvenog naroda“.

Govoreći o stanju u Srbiji, Grigorije je ocenio da je apsolutna moć u rukama jednog čoveka koji upravlja većinom u parlamentu, a preko njega i celim društвom.

„Pošto u Srbiji podela na zakonodavnu, sudsku i izvršnu vlast de facto ne postoji, onda parlament odlučuje ko će biti sudija, tužilac, premijer, ministar, državni službenik, a narod ili neka druga državna tela nad tim nemaju ama baš nikakvu kontrolu. Tako imamo dvostruki problem: ne postoje korektivi u samoj državi između njenih grana (na primer da sud može da obori neku odluku parlamenta), a ne postoji ni onaj narodni korektiv jer je narod isključen iz svakog procesa odlučivanja“, rekao je on.

Vladika Grigorije je ocenio da je tako narod sveden na „glasачко stado“ i prinuđen da ide za pastirom „koji ga drži na lošoj paši i na koje, po potrebi, laju njegovi psi“.

<http://skr.rs/AhO>

19. januar 2020.

Nekoliko muškaraca potuklo se na Bogoavljenje u Novom Selu kod Bregalnice, jer nisu mogli da se dogovore ko je prvi doplivao do tzv. Časnog krsta.

Nakon otimanja koje je trajalo nekoliko minuta, krst je zgrabio muškarac koji nije ni stigao do njega, zbog

20. januar 2020.

Umirovljeni vladika Zoran Jevtić Atanasije je u svom obraćanju putem Radija „Svetigora“ objasnio da Srbija 1918. nije mogla da uzme hramove Crnogorcima, budući da tada Crnogorci nisu postojali kao nacija, a za predsednika Crne Gore Mila Đukanovića je rekao da je otpadnik od svog naroda, da ne zna istoriju, a još manje šta je crkva. Pa

Nekoliko muškaraca potuklo se na Bogoavljenje u Novom Selu kod Bregalnice, jer nisu mogli da se dogovore ko je prvi doplivao do tzv. Časnog krsta..

čega je reagovalo i sveštenstvo koje je čitav incident posmatralo sa mosta.

Na kraju je krst dodeljen Naumčetu Belevskom, iako je Antonio Stankov do njega doplivao prvi.

Makedonski mediji podsećaju da se u Novom Selu pre šest godina isto dogodio neviđeni skandal, kada je iz ruku pobednika ukraden Časni krst.

shorturl.at/fgkD3

mu je i održao čas istorije.

„To je bio jedan narod sve do 1945. godine. I kako smo onda mogli da prisvojimo hramove. Mitropolit Mitrofan Ban, koji je bio Mitropolit na Cetinju, bio je prvi predsedavajući zajedničkog sabora kada su se objedinjavale naše pokrajinske Crkve, podeljene pre toga Austrougarskom, Mletačkom, Ottomanskom imperijom“, podsetio je umirovljeni Episkop zahumsko-hercegovački.

Zoran Jevtić poručio je predsedniku Crne Gore Milu Đukanoviću da vlast kvari čoveka, a da absolutna vlast apsolutno kvari čoveka.

Vladika je na izjavu Mila Đukanovića da je Srbija 1918. godine prisvojila hramove u Crnoj Gori odgovorio postavljanjem pitanja o tome kada je nastala crnogorska nacija, te da je tu naciju stvorio Lenjin, koji je 1920. godine rekao da na Balkanu neće biti komunizma dok se ne slomi kičma srpskom narodu.

„I oni su posle preko Tita 1945. godine proglašili te novopečene nacije. Isto kao u Ukrajini koja se zvala Malorusija. Ima Belorusija i Velikorusija. A oni su napravili od Ukrajinaca naciju. Doduše Ukrajina je bila pre toga u ropstvu poljskog katoličkog carstva i već je bila počela da se izvitoperuje. Crna Gora nije bila u ropstvu. Prema tome, Crnogorce je kao naciju stvorio Tito“, kazao je on.

Vladika Atanasije je poručio predsedniku Đukanoviću da prvo nauči istoriju, da se smiri i vrati svome poreklu.

<http://skr.rs/Ahe>

Sibila Ler (62), potomak generala Aleksandra Lera. Rođena u uglednoj aristokratskoj porodici u Nemačkoj, sada je smerna monahinja Jovana u manastiru Soko kod Ljubovije, u Eparhiji šabačkoj.

„Iako svi znaju da sam, ni kriva ni dužna, potomak nemačkog generala Aleksandra Lera, za protekle tri decenije, koliko sam monahinja, nikada u Srbiji nisam doživela nikakvu neprijatnost. Niko me nije ni popreko pogledao niti mi je uputio bilo kakvu ružnu reč. Pre bih rekla da osećam neku dodatnu toplinu i srdačnost u ophodenju, kao da ovaj narod velike duše i srca, na diskretan način želi da kaže: Ma znamo mi da ti nisi ništa kriva, osećaj se slobodno. Mi te volimo! Ja imam dve otadžbine: Nemačka je fizička,

„Nemačka je fizička, a Srbija moja duhovna otadžbina. Mome srcu bliža je moja duhovna otadžbina Srbija.“ kaže monahinja Jovana.

a Srbija moja duhovna otadžbina. Mome srcu bliža je moja duhovna otadžbina Srbija.“ kaže monahinja Jovana.

„Rođena sam u staroj i uglednoj nemačkoj aristokratskoj porodici Ler, koja pripada protestantskoj evangelističkoj crkvi. Moj nadležni sveštenik i prvi veroučitelj bio je učenik i poštovanac čuvenog pastora Fridriha Giznedorfa iz Evenburga kod Osnabrika, koji je, neposredno posle rata, u maju 1945. godine, izgovorio čuvenu besedu o Srbima. Od njega sam slušala o jednom narodu koji je u Drugom svetskom ratu izvojevao najveću pobedu: „Pobedu duše, pobedu srca i poštovanja, pobedu mira i hrišćanske ljubavi.“ Jer, kad je rat završen i kad su pukle logorske žice, na nemačkoj zemlji se našlo 5.000 živih srpskih kostura. Svi su očekivali njihov opravdani gnev i osvetu, jer su nemački vojnici u njihovoј zemlji ubijali sto Srba za jednog nemačkog vojnika.

To se nije desilo. Naprotiv, oni su milovali nemačku decu, davali im bombone, razgovarali sa Nemcima kao sa svojom braćom...“

„Naš pastor nam je govorio o srpskim junačkim epskim pesmama kao najvećem kulturnom blagu Evrope i sveta“ – priča naša sagovornica. „Više ih je prepričavao i skretao pažnju na to da su one neprevodive i da se jedino mogu razumeti na srpskom jeziku. Savetovao nam je da učimo srpski jezik, kako bismo se uverili u tu svojevrsnu čaroliju umetnosti pred čijom lepotom se do zemlje poklonio vajmarski genije“.

Mati Jovana kaže da je to u njoj rodilo želju da upozna „taj mali veliki narod i da se približi njegovom duhu i kulturi“. U manastiru Himmelstiru kod Hildeshajma prvi put je ušla u pravoslavnu crkvu i prisustvovala svetoj liturgiji, koju je tada služio vladika Lavrentije, tadašnji srpski episkop za Zapadnu Evropu i Australiju.

„Ukoliko bi trebalo da označim najvažnija ili, laički rečeno, najsrećnija tri dana u svom životu, to bi bili: prvi, kad sam prihvatile pravoslavlje kao svoju veru. Drugi: kad sam posle više godina iskušeničkog života primila monaški čin i svoje svetovno ime Sibila

promenila u monaško Jovana. I treće: kad sam dobila srpsko državljanstvo. Nikad neću zaboraviti dan kada se, posle uobičajenih dugih birokratskih procedura, u mojim rukama našla draga srpska lična karta. To mi je bilo uzvišenje nego da sam dobila diplomu Oksforda ili Sorbone. I gle paradoksa! To je bilo u ono vreme kada su mnogi u ovoj zemlji sanjali o tome da dobiju nemačku vizu ili pasoš i da odu odavde.“

Njena neobična životna sudbina podstakla ju je da se pozabavi odnosima Srba i Nemaca kroz istoriju. „Veliki srpski vojskovođa Pavle Jurišić Šturm bio je nemačkog porekla, a slavni srpski komandant Živojin Mišić bio je oženjen Nemicom Lujzom. Nikada, razume se, ne zaboravljam onu drugu, tamnu stranu medalje, velike zločine i krvoprolaća koje su nemač-

Na snimku se vidi kako se sveštenik Jovan Marjanac nedolično ponaša u hramu i krade novac vernika, no uprkos tome on je ostao na funkciji sekretara episkopa Mitrofana. Nemili čin se desio u septembru 2019. godine, ali je, prema rečima upućenih u crkvene prilike, sve bilo zataškano.

ki okupatorski vojnici u više navrata činili po Srbiji.
Stidim se i lijem gorke pokajničke suze i prinosim Gospodu molitve za moje sunarodnike zbog njihovih teških zločina i nedela.“

Gospod ju je, nastavlja mati Jovana, doveo ovde u ovu mučeničku i svetu zemlju, po kojoj je vojska njenih predaka rušila gradove i sela, pljačkala i ubijala, počinila nezapamćene zločine nad srpskom nejači, sejala strah i smrt, žarila i palila...

Jovana, kako kaže, želi da podseti njene drage Srbe na jednu osobinu nemačkog naroda kada su u pitanju odnosi prema Srbima i ostalim narodima:

„Nemci cene Srbe, ali ih ne vole. Nemci ne vole one narode kojima se dive. Tu su, pored Srba, Francuzi i Englezi. A one koje vole, njih preziru. U tu grupu spadaju Hrvati, Bugari, Italijani... Potomci starih tevtonskih ratnika preziru podanički mentalitet fukare. Rusa i Amerikanaca se plaše. Svaka ptica ima svoga kopca“.

<http://skr.rs/AhS>

27.02.2020.

Nedavno obelodanjen slučaj krađe novca vernika sa oltara crkve Sabora svih srpskih svetitelja u Misisagi kod Torontoa izazvao je nevericu u najvećoj srpskoj zajedinici u Kanadi. Kamere su u septembru zabeležile sveštenika Jovana Marjanca, inače drugog čoveka kanadske eparhije dok čini kažnjivo delo.

Jovan Marjanac je vešto manipulisao Radovanom Kodićem (vladikom Mitrofanom) i vodio sve glavne poslove u kanadskoj eparhiji. Vršio je premeštaje sveštenika po svojoj volji, pretio onima koji su pokazivali otpor. Koristeći narušeno zdravlje episkopa, koji boluje od Parkinsonove bolesti, Marjanac je sebi izdejstvovao nameštenje za starešinu najvećeg hrama u Eparhiji u Misisagi, ostajući i dalje sekretar Eparhije kanadske.

Krajem decembra 2017. godine, Vladika Georgije primio je pismo od advokata u kojem je traženo da prenese vlasništvo nad eparhijskom kućom u kojoj je živeo na novoregistrovanu kompaniju pod nazivom 2611775 Ontario Inc i to u roku od samo nekoliko dana.

Pregledom registra kompanija brzo je utvrđeno da je osnivač i jedini vlasnik ove novoregistrovane kompanije niko drugi nego Jovan Marjanac. Ni pokušaj krađe eparhijske kuće, niti najnovija krađa crkvenog novca i nedolično ponašanje u oltaru, nisu bili dovoljni razlozi za sankcionisanje Jovana Marjanca. I dalje je sveštenik, i dalje je sekretar Kanadske Eparhije i desna ruka episkopa.

Kao čovek koji je najviše potpirivao vatru oko navodnih „separatističkih problema“ u SPC u SAD, sada dolazi na Sabor u Klrvoter na Floridi u pratnji vladike Mitrofana, gde će se suočiti sa vladikama protiv kojih je vodio kampanju.

<http://skr.rs/Ahl>

BEZBOŽNI HUMOR

Svinjče Darvinče i Veliki Prasac u epizodi:

MASOVNA OKUPLJANJA U CRKVAMA

Vi popovi ste baš neodgovorni.
Pozivate vernike na pričest
usred pandemije
smrtnosnog virusa.

Grešiš,
dečačel

Grešiš, dečačel! Niko nikada
se nije zarazio na svetom,
pravoslavnom pričešću!

Osim
episkopa
valjevskog
Milutina...

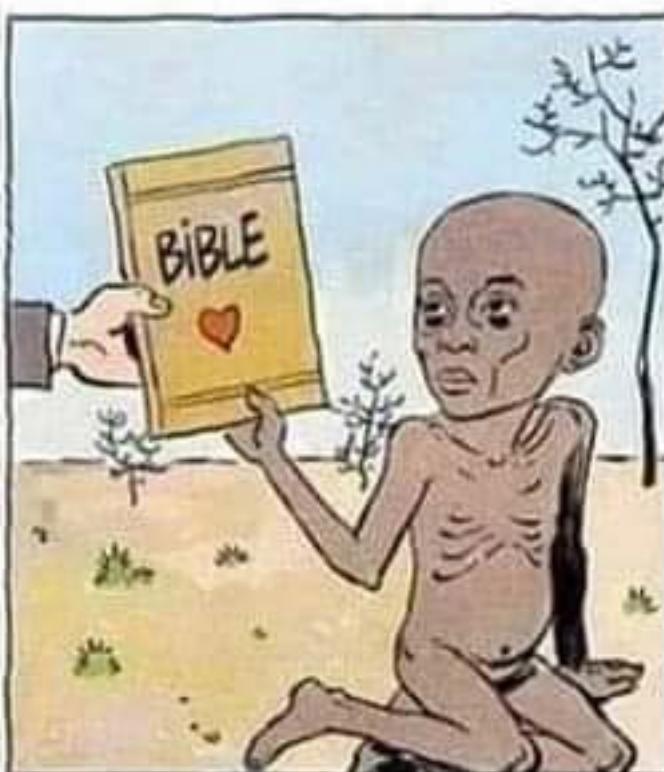
Tamjan i srebro su
najbolji antiseptici, jer
su iz božje baštne.

Ali,
pandemija...

... i još
dvojice
sveštenika
te
eparhije!

Veliki Prasak ©2018

* Sa žaljenjem konstatujemo da je u međuvremenu jedan od zaraženih
preminuo i da je svrha strip-a opomena svima, jer bolest ne bira.

izvor: dnevni list Danas

Citatii

Ako nešto može biti uništeno istinom, onda zaslужује да буде uništeno.

Karl Sagan

Uvek sam se pitao zašto neko ne učini nešto povodom svih tih strašnih stvari koje se dešavaju, dok nisam shvatio da sam taj neko ja.

Nepoznati autor

Naučnicima se često dešava da kažu - „To je zaista dobar argument, ja nisam bio u pravu“, i onda promene mišljenje i više ih ne čujete da ponavljaju svoje stare stavove. Da, to se dešava. Ne toliko često koliko bi trebalo, jer naučnici su ljudi, a promena je ponekad bolna. Ali dešava se svakodnevno. Ne mogu da se setim kada se nešto tako dogodilo u politici i religiji.

Karl Sagan

Nikada nemojte biti posmatrači nepravde i gluposti. Grob će vam pružiti mnogo vremena za tišinu.

Kristofer Hičins

Hiljade godina ljudi primoravaju druge da misle kao i oni. Da li su u tome uspeli? Nisu. Da li će uspeti? Neće. Zašto? Zato što gola sila nije argument. Kako se crkva, uvek kad je bila na vlasti, branila? Uvek zakonom protiv blasfemije, protiv argumenta, protiv slobode govora. I nikada nije postojao takav jedan zakon, a da ne bi uprljao knjigu u kojoj bi stajao i da nije posvedočio divljaštvo onih koji su ga doneli.

Robert G. Ingersol